

**Kultūras ministrijas
Mediju politikas konsultatīvās padomes sēde
Protokols Nr.1**

Rīga, 2026. gada 23. janvāris.
Klātienē un attālināti MS Teams.
Sēde sākas plkst. 14:00.

Sēdi vada: **Zane Vāgnere**, Kultūras ministrijas Valsts sekretāra vietniece
starptautisko lietu, integrācijas un mediju jautājumos.

Piedalās:
Padomes locekļi:

Gunta Sloga, Baltijas Mediju izcilības centra izpilddirektore;
Arta Ģiga, Latvijas Žurnālistu asociācijas valdes locekle;
Anda Rožukalne, Rīgas Stradiņa universitātes Sociālo zinātņu
fakultātes profesore, vadošā pētniece;
Agnese Dāvidsone, Vidzemes Augstskolas rektore;
Ieva Aile, VSIA „Latvijas Sabiedriskais medijs” valdes locekle
programmu un pakalpojumu attīstības jautājumos;
Baiba Liepiņa, Latvijas Reklāmas asociācijas valdes priekšsēdētāja;
Ieva Kalderauska, Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu
padomes locekle;
Sabīne Sīle, Media Hub Riga vadītāja;
Guntars Kļavinskis, Latvijas Preses izdevēju asociācijas valdes
priekšsēdētāja vietnieks;
Ilze Pelša, Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāve;
Indulis Bērziņš, Biedrības „Latviesi.com” pārstāvis;
Edgars Spuravs, Rīgas Ekonomikas augstskolas Mediju Studiju centra
direktors un Media Hub vadītājs;
Sandra Sprudzāne, Rīgas Tehniskās universitātes Rēzeknes
akadēmijas vadošā pētniece;
Sandra Kraujiņa, biedrības „Par legālu saturu” vadītāja un valdes
locekle;
Normunds Zalpēteris, Latvijas Informācijas un komunikācijas
tehnoloģijas asociācijas eksperts;
Dace Spaliņa, Sabiedrības integrācijas fonda sekretariāta direktora
vietniece, Pilsoniskās sabiedrības atbalsta departamenta direktore;
Jānis Grīviņš, Latvijas Reklāmas asociācijas interneta portālu
pārstāvis;
Elīna Leimane, Latvijas Raidorganizāciju asociācijas reģionālo
televīziju pārstāve;

Uzaicinātās personas:

Kārlis Dagilis, Kultūras ministra padomnieks mediju jautājumos;
Gunta Līdaka, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas vadītāja;
Līga Ozoliņa, Rīgas Stradiņa universitāte;
Ilva Skulte, Rīgas Stradiņa universitāte;
Ieva Plūme, Sabiedrības integrācijas fonds;
Ilona Skuja, biedrība „Latvijas Mediju ētikas padome”;
Agnese Berga, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas eksperte;
Klāvs Rimšāns, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas vecākais
eksperts;
Gunta Robežniece, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas
vecākā referente.

Protokolē:

Katrīna Marija Sitniece, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas eksperte.

Darba kārtība:

1. Mediju atbalsta fonda (MAF) 2024. gada nacionālo mediju programmas projektu izvērtējuma prezentācija;
2. Citi aktuālie jautājumi.

1. MAF 2024. gada nacionālo mediju programmas projektu izvērtējuma prezentācija.

Zane Vāgnere atklāj 2026. gada pirmo padomes sēdi. Ir izsludināti 2026. gada MAF konkursi, tādēļ šis pētījums ir būtisks, lai mēs visi varētu mācīties no pētnieku analīzes.

Anda Rožukalne prezentē pētījumu “Mediju atbalsta fonda programmu 2024. gadā īstenoto projektu kvalitātes izvērtējums” (prezentācija pielikumā).

Ilva Skulte: Ir nepieciešams projektos skaidrāk aprakstīt konkrēto produktu mērķauditoriju. Dažkārt ir grūti noteikt, vai saturam ir žurnālistisks pienesums. Jautājums par izšķiršanos – kā izšķirties starp to, vai atbalstam jābūt par ko jaunu (žurnālistikas robežu pārkāpšanu), vai par kvalitāti tādās žurnālistikas standarta pozīcijās kā ētika, autortiesību ievērošana, u.c. Varbūt izšķiršanās ir par ilgtspējīgu/ilglaicīgu projektu saglabāšanu – bet, vai tas neaizver logu inovatīviem projektiem, kas pārbauda robežas.

Anda Rožukalne: Ir jāmeģina sabalansēt inovāciju ar žurnālistiku. Piemēram, “Re:Baltica” izrāde (“Šķelšanās”) bija forma, kurā žurnālistika iedziļinās pretrunīgā tēmā caur teātra izrādi.

Ilva Skulte: Ar provokāciju var izvilkt ārā to, kas neparādās diskursā. Dažādas reģionālas un vietējas problēmas ir paslēptas aiz esošā diskursa.

Līga Ozoliņa: Galvenajam produktam jābūt skaidri definētam, tostarp plāniem to tālāk izplatīt citos formātos un platformās. Projektam ir jākalpo noteiktam mērķim, nevis jāizmanto šāda tipa programmas kā veidu finansēt savu darbību. Jāattīsta vēlme darboties multimedijāli, bet jāizvērtē spēju to darīt kvalitatīvi.

Gunta Līdaka: Vai žurnālistikas kvalitātes un ētikas kritērijiem, piemēram, viedokļu sabalansētībai, jāparādās nolikumos?

Anda Rožukalne: Šie kritēriji nosaka, kā žurnālisti rīkojas ar informāciju. Avotu daudzveidība prasa resursus, bet tas ir viens no veidiem kā panākt kvalitatīvu žurnālistiku.

Elīna Leimane: Vai, liekot uzsvaru uz inovatīvo projektu atbalstu, nerodas risks pazaudēt esošos raidījumus/satura projektus?

Ilva Skulte: Tā ir izšķiršanās. Nākotnes nolikumos var iezīmēt, ka atbalsta abu veidu projektus. Jautājums skar arī auditoriju un tās saglabāšanu. Ar inovatīviem projektiem to var arī pazaudēt.

Ieva Kalderauska: Inovatīvie projekti prasa apmācības un īpašas prasmes. Vai ir attaisnojams, ka inovatīvie projekti ir dārgāki, bet ar risku neizdoties? Kas ir domāts ar atteikšanos no “ReTV”

platformas? Ne visiem vietējo ziņu veidotājiem ir savas izplatīšanas programmas. Savu saturu var izplatīt tikai sadarbojoties

Anda Rožukalne: Atteikšanās no “ReTV” kā projekta iesniedzēja un vadītāja vietējo ziņu ražošanai. Tā vietā jāatbalsta atsevišķu vietējo ziņu veidotāju projektus. Ir vietējie digitalizētie mediji ar digitālajām sadaļām, kur var veidot video un ziņu saturu. Par inovatīvajiem projektiem – tas ir ekspertu komisijas lēmums, ņemot vērā, ka izmēģinājums var būt neveiksmīgs. Galvenais ir mērķis. Ja mērķis ir darboties ar žurnālistiku, tad var būt riskanti projekti.

Līga Ozoliņa: Vērtēšanā varētu līdzēt caurspīdība – pieteicējiem identificēt, ka projekts ir eksperimentāls. Inovācija var būt arī saturiska, nevis tikai tehnoloģiska vai saistībā ar formu.

Ieva Kalderauska: NEPLP ir mudinājis reģionālās televīzijas izplatīt savu saturu, izmantojot pakalpojumus pēc pieprasījuma. Nav guvis atbalstu, ņemot vērā, ka MAF neparedz līdzekļus pakalpojumiem pēc pieprasījuma. Izšķiršanās par MAF nosacījumiem. Risks, ka šo saturu neredzēs iedzīvotāji, kas nelieto internetu.

Zane Vāgnere: Vai kvalitātes kritēriju ieviešana sadarbības partneriem būtu risinājums saglabājot esošo formātu (“ReTV” platforma)?

Ilva Skulte: Projekti ir nepietiekami detalizēti aprakstīti. Nav norādīti instrumenti, ar ko iekšēji izmērīt kvalitāti.

Anda Rožukalne: Būtiski veidot oriģinālus vietējo ziņu sižetus, kur tiek kritiski vērtēta situācija, nevis tikai atspoguļoti notikumi vai pašvaldības amatpersonu viedokļi.

Zane Vāgnere: Pētījums un sanāksmes ieraksts būs pieejams, lai veicinātu projektu un MAF kvalitāti.

Dace Spaliņa: SIF lūgs MAF vērtēšanas komisijai iepazīties ar pētījumu.

Anda Rožukalne: Aicina domāt par pieteikumu vienkāršošanu un mērķtiecību.

Zane Vāgnere: Kādēļ secinājumos izvēlētas konkrētās papildpunktu jomas?

Anda Rožukalne: Caurviju jomas. Jāpārdomā nepieciešamība veidot atsevišķas sadaļas konkrētām tēmām.

Līga Ozoliņa: Ne viss projekta saturs atbilst izvēlētajā papildkritērija tēmai.

Ieva Kalderauska: Aicina rīkot apmācības žurnālistiem par satura veidošanu. Lai žurnālisti varētu kvalitatīvi veidot inovāciju projektus, jābūt apmācībām.

Jānis Grīviņš: Jārēķinās, ka inovatīvi projekti var būt neveiksmīgi. Globālie lieli uzņēmumi no inovatīviem projektiem sagaida maksimāli 30 procentu atdevi. Visus pūliņus nevar koncentrēt uz inovācijām. Tas ir eksperiments.

Gunta Līdaka: Būtisks jautājums ir žurnālistu izglītība. MAF tiek iesaistīti dažādi satura veidotāji, kam nav profesionālo žurnālistikas zināšanu. Vai būtu jāievieš žurnālistikas izglītība kā kritērijs MAF?

Anda Rožukalne: Pretrunīgs jautājums – svarīga gan izglītība, gan pieredze. Par dilemmu starp inovācijām un esošajiem formātiem – esošajiem zīmoliem jāļauj turpināties.

Arta Ģiga: MAF ir iespēja izmēģināt ko jaunu, eksperimentēt. Nolikums “notur” pie esošā formāta, jo ir ierobežots iesniedzamo projektu skaits.

Ilva Skulte: Trūkst mediju pašvērtējuma, kvalitātes mehānisma redakcijās.

Elīna Leimane: Citos konkursos ir bijusi pašvērtējuma sadaļa.

Anda Rožukalne: Svarīgi, lai no tā var atsperties, nevis tas kļūst par risku nākamajiem projektiem.

2. Citi aktuālie jautājumi:

Sabīne Sīle: 23. martā Ārlietu ministrijā notiks konference par mediju lomu nacionālajā drošībā. Izstrādāta brošūra tiesībsargājošajām iestādēm par žurnālistu aizsardzību. Tiks apkopoti aktuālie pasākumi, mediju mācības, konferences kopējā kalendārā.

Sēde beidzas: plkst. 16:17

Pielikums Nr.1 – Mediju atbalsta fonda programmu 2024. gadā īstenoto projektu kvalitātes izvērtējuma prezentācija

Padomes priekšsēdētāja

(paraksts*)

Z.Vāgnere

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu